

#etgodtstedatvære

Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Finansiell markedsdeltager Frøs Sparekasse (LEI: 2138007JGI1M5YF7FJ53)

Sammenfatning

Frøs Sparekasse (2138007JGI1M5YF7FJ53) tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af sine investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra Frøs Sparekasse og Ejendomsselskabet Frøs A/S.

Denne erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer omfatter referenceperioden fra den 1. januar til den 31. december 2022.

Frøs Sparekasse sikrer sig, at vores forvalter indarbejder oplysninger om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i investeringsprocessen. Der tages hensyn til negative indvirkninger i investeringsbeslutningerne og i forbindelse med aktivt ejerskab, hvor det søges at mindske negative indvirkninger og sikre langsigtet værdiskabelse. Der tages i den forbindelse hensyn til de 14 obligatoriske indikatorer fsva. negative bæredygtighedsindvirkninger på forskellig vis i investeringsprocessen. Forvalteren screener alle investeringer, og enhver investering, der ikke lever op til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder eller FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet, vil ikke blive anset som bæredygtige investeringer.

Disse informationer indgår i evalueringen af selskaberne, og den negative påvirkning søges mitigeret gennem aktivt ejerskab og i yderste konsekvens eksklusion. Principperne for dette arbejde er nærmere beskrevet i vores politik for bæredygtige investeringer, der ligger på vores hjemmeside [Politik for integration af bæredygtighedsrisici](#). Hvordan der arbejdes med de negative indvirkninger i dine investeringer er beskrevet i tillægget til retningerne [Retningslinjer fra Puljeinvest](#) og [Prospekt fra Sparinvest](#), og resultatet af dette arbejde er beskrevet i tillæg til årsrapporten [Dokumenter fra lokal Puljeinvest](#) og [Årsrapport 2022 fra Sparinvest](#).

Vores forvalter Sparinvest har i 2022 haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, selskaber har på klimaet. En anden prioritet har været at begrænse den negative påvirkning på de 17 verdensmål. Den tredje prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra selskaber, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller Global Compacts principper. Du kan læse mere om vores forvalter, Sparinvests, arbejde med disse negative indvirkninger her [Rapport for samfundsansvar 2022](#) .

Frøs Sparekasse søger løbende at forbedre datagrundlaget for håndtering af den negative påvirkning. Data er som følge af dette arbejde løbende blevet opdateret i takt med, at nye datakilder er blevet tilgængelige, eller ældre data er blevet præciseret. Denne rapportering indeholder seneste tilgængelige data per 1. juni 2023. Data i de øvrige rapporter for 2022 er fra 31. december 2022. Der er særligt udfordringer i at få data for alternative investeringer. Forvalteren har i årets forløb været i dialog med de underliggende forvaltere om udvidelse af rapporteringen fremadrettet. Selv om flere forvaltere af de underliggende fonde allerede har bekræftet dette, og forvalteren har indsamlet nogle data i det forløbne år, så er de endnu ikke i et omfang, så det kan give et meningsfuldt billede i denne rapportering. Forvalteren vil fortsætte indsatsen for at indsamle data i et omfang og kvalitet, der vil muliggøre en rapportering på dette fremadrettet. For mere om de anvendte metoder og vores datahåndtering se her [Dokumenter fra lokal Puljeinvest](#) og [Dokumenter fra investeringskontofri](#).

Nedenstående indeholder rapportering på de 14 obligatoriske indikatorer samt tre valgfrie indikatorer. De valgfrie indikatorer er ”Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser”, ”Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser” og ”Andel af for høj løn til administrerende direktør”. Disse er udvalgt, fordi de gerne skulle give vores investorer yderligere detaljer på omfanget af den negative indvirkning fra deres investeringer, og hvordan de håndteres af vores forvalter. Samtidig afspejler de vores prioriteter i form af klimaindsats, respekt for menneskerettigheder og anvendelse af stemmerettigheder for at håndhæve vores investorers interesser.

Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	
Klimarelaterede og andre miljørelaterede indikatorer						
Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Anvendelsesområde 1 drivhusgasemissioner	0,7223893	N.A.	N.A.	Investeringerne er forvaltet efter målsætningen at reducere emissionerne, så de vil være klimaneutrale i 2050. I 2030 skal udledningsintensiteten på tværs af investeringer være faldet 60% med 2020 som baseline. For at nå denne målsætning så måles emissionerne på investeringerne, og disse
		Anvendelsesområde 2 drivhusgasemissioner	0,1354062	N.A.	N.A.	
		Anvendelsesområde 3 drivhusgasemissioner	5,268835	N.A.	N.A.	
		Drivhusgasemissioner i alt	6,12663	N.A.	N.A.	
	2. CO2-aftryk	CO2-aftryk	167,3629	N.A.	N.A.	

	3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgas-emissionsintensitet	913,5236	N.A.	N.A.	<p>informationer indgår i investeringsovervejelserne. Samtidig er forvalteren i dialog med udstederne om bedre rapportering og ikke mindst at sætte sig klimamål. I yderste konsekvens anvendes eksklusioner overfor selskaber, der ikke ønsker at omstille sig. Opgørelserne baserer sig bl.a. på data fra realkreditobligationsudsteder samt data fra MSCI ESG Research. Forvalteren er i dialog med de enkelte realkreditudstedere om deres ESG-fokus, både hvad angår låntagerincitamentet til at nedbringe udledningen fra de finansierede boliger og datakvalitet og -leverancer på de aggregerede klimadata.</p>
	4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	8,4%	N.A.	N.A.	<p>Forvalterens arbejde med grøn omstilling og opnåelsen af klimamålsætningen om klimaneutralitet i 2050 sker på baggrund af</p>

						<p>anbefalingerne fra Net Zero Asset Manager Initiative og IIGCC. Perspektivet er også her, at i takt med at verden bevæger sig imod klimaneutralitet, vil selskaber fra mange forskellige sektorer stå over for risici og muligheder med stor indvirkning på deres langsigtede levedygtighed og værdi. Det åbenlyse eksempel er virksomheder involveret i fossile brændstoffer, der vil stå overfor særlige risici, mens andre teknologier, inden for energibesparelse og vedvarende energi, vil have et større potentiale. Disse potentialer og risici skal der tages højde for i investeringsprocessen. På den baggrund har forvalteren i 2022 opdateret og skærpet sin tilgang til investeringer i fossile selskaber. Forvalteren anvender International Energy Agency's Net Zero 2050 scenarie analyse for at fastlægge forventningerne</p>
--	--	--	--	--	--	--

						til omstilling fra selskaber involveret i fossil energi. I 2022 ekskluderede forvalteren selskaber, der har over 5% af deres omsætning fra termisk kul, og som ikke har en omstillingsplan. Derudover ekskluderer forvalteren selskaber, der har over 5% af omsætningen i ukonventionel olie og gas samt borer i Arktis.
	5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi	Andel af investeringsmodtagen de virksomheders forbrug af ikkevedvarende energi og produktion af ikke - vedvarende energi fra ikkevedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	63,7%	N.A.	N.A.	Forvalterens tilgang til bæredygtighed er direkte forbundet til vores aktive ejerskab. Forvalteren søger at støtte selskaber, vi investerer i, i deres omstilling til en nuludledningsøkonomi. Forvalteren går i dialog med selskaber, som er ansvarlige for en væsentlig andel af de samlede udledninger fra vores porteføljer, for at sikre, at de sætter mål, der er på linje med Paris-aftalens målsætninger og IEA's scenarie for at opnå disse. Det gør vi både i vores
	6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtagen	25,5228	N.A.	N.A.	

		de virksomheder pr. sektor med stor indvirkning på klimaet				daglige dialog med de selskaber, vi investerer i, og gennem det globale investorinitiativ Climate Action 100+.
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt	Andel af investeringer i investeringsmodtagen de virksomheder med anlæg/aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtagen de virksomheders aktiviteter har en negativ indvirkning på disse områder	0,003%	N.A.	N.A.	Biodiversitet indgår i forvalterens risikovurdering ifm. vores investeringer. Forvalteren går i dialog med de selskaber der groft overtræder internationale normer, hvilket også indebærer selskaber som gør væsentlig skade på biodiversiteten.
Vand	8. Udledning af vand	Ton udledning af vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	2,543984	N.A.	N.A.	Udledning af vand indgår i forvalterens risikovurdering ifm. vores investeringer. Forvalteren går i dialog med de selskaber der groft overtræder internationale normer og selskaber som gør væsentlig skade på miljøet. Disse informationer indgår også i vurderingen af det enkelte selskabs materielle bæredygtighedsrisici.

Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	1,829827	N.A.	N.A.	Selskabsspecifikke risici, herunder miljøforurening, indgår i vores forvalters risikovurdering ifm. vores investeringer. Vi går i dialog med de selskaber der groft overtræder internationale normer, og selskaber som gør væsentlig skade på miljøet. Disse informationer indgår også i vurderingen af det enkelte selskabs materielle bæredygtighedsrisici.
--------	--	---	----------	------	------	---

Indikatorer vedrørende sociale og personalemæssige spørgsmål samt respekt for menneskerettighederne og bekæmpelse af korrupcion og bestikkelse

Sociale og personalemæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact - principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings(OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0,007%	N.A.	N.A.	Investeringer og investeringsuniverset bliver screenet minimum hvert kvartal for efterlevelse af internationale normer vedrørende menneskerettigheder, og arbejdstagerrettigheder. Dette inkluderer bredt anerkendte FN-konventioner: OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet. Såfremt et selskab er i brud med et af disse, så søger forvalteren at mitigere den negative påvirkningen
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at	46,5%	N.A.	N.A.	

		<p>imødegå overtrædelser af FN's Global Compact - principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder</p>			<p>gennem aktivt ejerskab, der indebærer dialog med konkret målsætning. Her vil stemmeafgivelse også indgå, når dette er relevant. Såfremt selskabet ikke håndterer problemet, så kan det i yderste konsekvens medføre eksklusion.</p> <p>Forvalterens rapportering og hjemmeside indeholder en liste over virksomheder, der er identificeret brud for, og der engages med samt hvilke selskaber, der ekskluderes.</p> <p>Virksomhedens politikker til at hindre brud indgår altid i det aktive ejerskab i forbindelse med et brud. I mindre omfang indgår dette spørgsmål i dialogen med virksomheder, hvor der er identificeret risici men ikke et specifikt brud.</p> <p>Forvalteren har i 2023 tilsluttet sig et investornetværk med specifik fokus på at styrke virksomheders politikker</p>
--	--	--	--	--	---

						for at hindre brud på menneskerettigheder i Kina.
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtagne virksomheder	13,7%	N.A.	N.A.	Denne indikator er ny og datatilgængelighed er fortsat begrænset. Forvalteren arbejder for øget diversitet, og denne information vil fremadrettet spille en vigtig rolle i vurderingen af det investeringsmodtagne virksomheds arbejde med at sikre fair og lige behandling.
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og mandlige bestyrelsesmedlemmer i de investeringsmodtagne virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer	38%	N.A.	N.A.	Vores forvalter har identificeret en række kriterier til at understøtte den bæredygtige udvikling, hvoraf diversitet i selskabernes bestyrelser er et centralt element. Med mindre virksomheden har taget initiativ til håndtering af problemstillingen, så vil forvalteren som udgangspunkt stemme imod de ansvarlige bestyrelsesmedlemmer, hvis et selskab har en repræsentation af det

						<p>underrepræsenterede køn på under 40%. I udviklingslande er forventningen dog kun, at der som minimum er et bestyrelsesmedlem af det underrepræsenterede køn.</p>
	<p>14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)</p>	<p>Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben</p>	<p>0,001%</p>	<p>N.A.</p>	<p>N.A.</p>	<p>Politikken har universelle eksklusionskriterier, der omfatter alle investeringer. Disse betyder udelukkelse af alle producenter af kontroversielle våben såsom landminer, klyngevåben, biologiske våben, kemiske våben, beriget uran, hvid fosfor, laser med formål at blænde og atomvåben, der ikke er omfattet af traktaten om ikke-spredning af kernevåben. Hvert kvartal screenes investeringer og investeringsunivers for disse. Hvis en ny virksomhed identificeres, så tilføjes den eksklusionslisten.</p>

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagne landes drivhusgas-emissionsintensitet	465,406	N.A.	N.A.	Forvalteren samarbejder i regi af Finans Danmark og klimanetværket IIGCC om at etablere en metode til opgørelse af udledninger fra statsobligationer. Denne opgørelse er første rapportering af emissioner for statsobligationer. Disse oplysninger indgår dog i vurderingen af udstederlandets bæredygtighedsrisici.
Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder (absolut tal og relativt talt divideret med alle investeringsmodtagende lande) som omhandlet i	0,03%	N.A.	N.A.	Vores forvalters ambitioner om bæredygtige investeringer omfatter også investeringer i statsobligationer. Vores investeringer hviler på overholdelse af international ret og dansk og europæisk udenrigspolitik. Derudover

		<p>internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning</p>				<p>mener vi, at bæredygtighed, herunder respekt for menneskerettigheder og demokratiske rettigheder, sociale forhold og klimarisici, kan bidrage til afkastet. Forvalteren har et sæt retningslinjer hvad angår statsobligationer:</p> <p>Udelukkelse af lande, der er omfattet af sanktioner mod finansielle transaktioner med styret eller ledende personer i styret.</p> <p>Indragelse af demokrati og menneskerettigheder i investeringsprocessen på baggrund af bæredygtighedsanalyser af udstederlandet.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Indikatorer for investeringer i fast ejendom						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed		Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	0,0	N.A.	N.A.	N.A.
Energieffektivitet	18. Eksponering for energiineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energiineffektiv fast ejendom	0,0	N.A.	N.A.	N.A.
Andre indikatorer for de vigtigste indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer						
Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2022	Indvirkning [år n-1]	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode	

Drivhusgas-emissioner	Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner	41%	N.A.	N.A.	Forvalteren har forpligtet sig til at koncernens investeringsportefølje skal være klimaneutral i 2050 samt udledningsintensiteten på tværs af aktivklasser skal reduceres med 60% fra 2020 til 2030. For at nå denne målsætning, så er det afgørende, at de underliggende virksomheder sætter egne mål for reduktion af CO2-emissioner. Derfor udfører forvalteren aktivt ejerskab for at få virksomheder, der ikke allerede har gjort dette, til at tage initiativ til at gøre det.
Sociale og personalemæssige spørgsmål	Andel af for høj løn til administrerende direktør	220,7115	N.A.	N.A.	Vores investorer har en berettiget forventning til, at de virksomheder, som de investerer i agerer i deres interesse. Det betyder, at overskud efter betaling af løn, skatter og

					<p>udgifter bør tilfalde ejerne, dvs. aktionærene. Derfor er løn og bonusaftaler en central del af vores aktive ejerskab og i særdeleshed stemmeaktiviteter. Forvalteren har været repræsenteret på mere end tusind generalforsamlinger. På mere end hver femte stemte forvalteren imod bestyrelsens anbefalinger. Begrundelsen for dette har bl.a. været for høj løn til administrerende direktør.</p>
--	--	--	--	--	---

Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Politik for Bæredygtige Investeringer opdateres og godkendes minimum en gang årligt af de involverede bestyrelser. I den forbindelse identificeres og vurderes de vigtigste negative indvirkninger. Politikken implementeres af forvalteren, der bidrager med rapportering på denne indsats. Forvalteren har nedsat et Forum for Bæredygtige Investeringer, der mødes minimum fire gange årligt for at følge implementeringen, træffe beslutninger i henhold til politikken og vurdere behovet for at videreudvikle politikken. Politikken indeholder bl.a. elementer vedrørende identifikation af de negative indvirkninger, mitigerende gennem aktivt ejerskab og afgivelse af stemmer på aktieselskabers generalforsamlinger.

I 2022 har vi haft særlig fokus på håndtering af de negative påvirkninger, selskaber har på klimaet. En anden prioritet har været at begrænse den negative påvirkning på de 17 verdensmål. Den tredje prioritet har været at mitigere den negative påvirkning fra selskaber, der bryder OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller Global Compacts principper. Indenfor disse tre områder prioriteres de enkelte selskaber ud fra omfanget af deres negative påvirkning. Det sker såvel ud fra en sammenligning med andre lignende virksomheder, men heri indgår også omfanget af investeringer i virksomheden. Eneste undtagelse er brud på OECD's retningslinjer og Global Compact. Her vil indledes mitigerende dialog eller eksklusion uanset omfanget af investeringer i virksomheden.

For mere se politikken her: [Politik for integration af bæredygtighedsrisici](https://froes.dk/matr)<https://froes.dk/matr>

Politikker for aktivt ejerskab

Politik for aktivt ejerskab indgår i politikken for bæredygtige investeringer. Det skyldes, at det aktive ejerskab indgår som en fast bestanddel af investeringsprocessen. Det gælder ikke blot screening for brud på OECD's retningslinjer og Global Compact og dertilhørende mitigerende tiltag, men også den mere generelle dialog med virksomhederne, hvor bæredygtighedsfaktorer spiller ind. Det er også tilfældet for afgivelse af stemmer. Derfor er stemmeretspolitikken også integreret i politik for bæredygtige investeringer.

For mere se politikken her: [Politik for integration af bæredygtighedsrisici](https://froes.dk/matr)<https://froes.dk/matr>

Henvisninger til internationale standarder

Frøs Sparekasse forventer, at forvaltere af investeringer anvender internationale standarder i sit arbejde. Forvalteren er tilsluttet de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer. Klimamålsætningen bygger på Paris-aftalen og søges opfyldt gennem metoder beskrevet af Net Zero Asset Manager Initiative og Science Based Targets initiative. Vurdering af bidrag til de 17 verdensmål sker ud fra anbefalinger fra UNDP og OECD. OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, og FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet danner baggrund

for en vigtig identifikation af negative påvirkning. Identifikation af involvering i produkt af kontroversielle våben sker ud fra FN's konventioner, herunder Ottawa og Oslo-konventionerne samt aftalene om ikke-spredning af atomvåben.

Historisk sammenligning

Denne rapport er den første udgave, og der er derfor ikke grundlag for historisk sammenligning. I de henviste rapporter er der dog historik, men dette vil være på et andet datagrundlag end det, som denne rapportering bygger på.